

Hora de responsabilitat

Han passat dos mesos des de què el poble va reaccionar virilment, i, amb gesta que l'honora, enderroca completament aquell règim de vergonya i oprobi que pesava com llosa de plom damunt de tots els ciutadans.

Destruir un règim és sempre tasca llarga i perillosa, ho és molt més, però, estructurar-ne un de nou dintre els anhels més oposats, encarnats i defensats per les diverses corrents ideològiques.

Si tota la tasca hagués de quedar reduïda a l'enderrocament d'una monarquia pecadora podríem dir que el triomf tan desitjat ens hauria portat una compensació molt migrada que no seria suficient per a justificar els sacrificis de tota mena que s'han esmersat.

L'objectiu primer de la revolució havia d'ésser forçosament la caiguda del règim de tirania; però ara tots devem cooperar a l'edificació d'aquest gran solar verge encara, que les democràcies peninsulars amb actitud heròica han sabut conquerir però que ara cal saber explorar conscientment.

Com podrem lograr aquest propòsit? Deixant de banda petites mesquineses i cobejances i presentant cada u a mesura de les seves forces la cooperació en la gran lluita que es prepara per al pròxim dia 28, data que deu restar gravada conjuntament amb la del 14 d'abril, puix ella hauria de significar el total esfondrament de les forces caciquils que ara amb diverses etiquetes es preparen per a disputar els llocs a les democràcies.

Cal pensar que els homes que aniran a les Corts Constituents seran els que estructuraran les noves formes de l'estat; és necessari doncs, que apoïem els candidats nostres i els més afins perquè ells puguin estructurar una constitució dintre de la qual hi hagi implantats tots els progressos dels estats més civilitzats, amb una ampla llibertat individual i colectiva i sense barrar el pas a les més radicals reformes socials, puix així és l'única forma de poguer evitar comocions i trasbalsos en l'esdevenidor. JOAN GILAFERT I ROMAGOSA

Lluita de partits i no de conjuncions

Els homes o els partits que es consideren postergats per no haver estat inclosos en la candidatura confeccionada per Marçellí Domingo, han iniciat campanya contra aquella. La finalitat d'aquesta actitud no és pas la de formular una protesta per uns suposats greuges. La campanya no es fa més que per recolzar-hi uns noms que per mitjà d'un vell i desacreditat procediment, volen assolir un lloc en les futures Corts Constituents.

No hi trobaríem res a dir si aquesta pretenció s'apoiés en el particular ideari de cada protestant; si les ideologies que no queden representades dins la candidatura d'esquerrers, aixequessin bandera pròpia i amb ella anessin a conquerir els sufragis de llurs simpatitzants. El que ens dol i del què protestem, és que es vagi a la lluita a l'impuls del despit i no al d'una generosa aspiració ideològica. Si fos pel sol afany de veure triomfar un ideari i no un home, no veuríem, com veiem, en lamentable consorci representants de partits antagònics.

Hi ha qui es queixa de què la candidatura nostra sia homogènia. Es veu que el pasteig és encara el millor procediment! De manera que el que sempre havia estat considerat com a defecte imperdonable, ara es reputa com una virtut!

Establerta ja la República, i en el moment d'anar a votar la Constitució federal, els republicans no tenen necessitat de sacrificar ni un sol aspecte dels peculiars programes, puix que el confusionisme i les unions amorfes, no poden proporcionar cap avantatge.

L'incloure en una mateixa candidatura elements tan eminentment conservadors com Acció Catalana, amb altres d'extremistes com els radicals, constitueix un tort que cada un dels elements fusionats fan de la pròpia ideologia. El radical ha de fer tot el que estigui al seu abast per a què triomfin el major nombre dels seus correligionaris, però mai no pot propugnar que surtin elegits candidats de significació de dreta.

L'Esquerra Republicana entenent-ho així, ha presentat candidatura plena. Entenem nosaltres, entenem els nostres amics, que ja ha arribat l'hora de què es disputin l'hegemonia política del país els grans partits polítics i no les infecondes conjuncions a base d'elements heterogenis.

Si Acció Catalana creu ésser un gran partit, com creuen ésser-ho els radicals, fan bé d'acudir als comicis per tal de demostrar la seva força; però que hi vagin sols, que hi vagin amb candidatura plena per tal que els seus vots puguin representar un ideal concret i no un pacte d'ambicions i de conveniències.

Nosaltres, perquè ho entenem així, hem presentat candidatura plena i homogènia; d'un sol matig, d'una sola i ben definida significació. I en aquest fet de la claretat i de la decisió, recolzem les nostres esperances.

Per combatre la nostra candidatura es diu que en la mateixa hi figuren tres noms que encara no ho mereixen per no haver fet prou sacrifici per la República. De manera que per als nostres adversaris el figurar en candidatura ha d'ésser un premi, ha d'ésser una compensació, el pagament d'un servei.

Nosaltres no ho entenem així; nosaltres entenem que l'anar a les Corts d'Espanya en l'hora present serà un nou sacrifici pels que hi vagin. I dissortat seria el poble, i malhaurada la República, si els diputats no fossin primordialment ardits lluitadors i homes capacitats per a la tasca legislativa que els electors els encomanin. Nosaltres volem dir, però, que tots els nostres candidats han fet tants sacrificis per la República i per Catalunya com hagin pogut fer els més valerosos dels candidats que injustament s'han posat enfront nostre, i que tots i cada un dels nostres han acceptat un lloc en la candidatura, no com una recompensa sinó com un nou sacrifici a favor dels ideals lliberadors representats per Francesc Macià i per Marçellí Domingo.

Per això tindrem una victòria que els enemics de la República i de Catalunya no podran pair.

Improvisacions

L'ENVEJA. — Si l'enveja produís picor, com la ronya, la mecànica hauria de construir maquetes d'esgarrapar, puix altrament certs homes, ni que dediquessin totes llurs activitats manuals a la ingrata tasca d'imitar el gat quan toca la guitarra, aconseguirien lliurar-se de les terribles molèsties de la picor. Com que l'enveja, però, no és afecció pròpia de la pell ni d'un òrgan determinat, sinó de l'esperit, pot dissimular-se amb una certa facilitat, però no amb eficàcia. L'enveja traspua sempre, com traspua la tristesa per més que hom vulgui disfressar-la amb el vestit sùtil de la rialla. I quan l'enveja s'aguditza, quan s'exacerba, no hi valen palliatius. L'home que la pateix si no té la prudència de quedar-se a casa dona un lamentable espectacle a la plaça pública.

Els psicòlegs, i fins els fisiòlegs, han fet profunds estudis per tal de determinar l'etiologia de l'enveja. Sembla, pel que hem pogut llegir, que l'enveja no és malaltia encomanadissa: mai no la desperta un vençut, un fracassat, un malalt, un miserable, un envejós; l'enveja brolla espontània en l'esperit de l'home davant de la visió de la felicitat agena, de la glòria del veí, de la riquesa del company i d'una manera especial, de la contemplació de l'amig que posseeix el que voldríem posseir i que no podem abastar malgrat tots els esforços. L'enveja, que ataca desseguida la retina i l'enteniment puix que ens fa veure les coses diferents del que són en la realitat i ens fa variar radicalment el concepte que teníem format de les persones, ordinàriament és produïda per la confirmació del triomf d'algun amic o conegut; mai per la sola possibilitat de l'èxit. En aquests darrers dies els bons observadors hauran pogut constatar que certs casos d'enveja han presentat característiques noves. L'aguditgació ha vingut no com a conseqüència d'una realitat sinó pel sol efecte d'una presumpció: la de la victòria sense precedents de la Candidatura que patrocinem.

IGNOT

LLEGIU A TERCERA PLANA:
CAMPANYA ELECTORAL